

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

15 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

Președinte: Ursache Petru

Judecători: Toma Nadejda, Nicolaev Ghenadie, Timofti Vladimir și Moraru Petru

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron, privind casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Stîrcea Jan Boris, născut la 10.12.1981, originar din r-nul Telenești, sat. Codru, domiciliat în mun. Comrat, str. Ion Pelivan, 17/2, ap.177.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 16.11.2014 – 22.12.2014;

Instanța de apel: 05.02.2015 – 17.04.2015;

Instanța de recurs: 11.06.2015 – 15.12.2015.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 22 decembrie 2014, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală potrivit prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, Stîrcea Jan Boris a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, la 3 ani 6 luni închisoare, fără amendă, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei fiind calculat din 22.12.2014 cu includerea termenului de aflare în arest, de la 13.09.2014 – 22.12.2014.

2. Pentru a pronunța sentința, în fapt, instanța de fond a stabilit, că Stîrcea Jan Boris la 12 septembrie 2014, aproximativ la ora 17.10, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se la terasa barului "Week- end" situat pe str. Burebista, 66/2, mun. Chișinău, cu intenție, în mod deschis a sustras de pe masă un telefon mobil de model "Orange Novi" cu nr. IMEI 862090025142611, ce aparține cet. Chirtoaca Tatiana Ivan în care era activată cartela SIM cu nr. 060363449 în valoare de 2800 de lei, o pereche de căști de culoare neagră în valoare de 70 de lei, după care fiind strigat și stopat de către partea vătămată în scopul restituirii telefonului mobil, a amenințat partea vătămată cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața persoanei, după care a fugit de la locul comiterii infracțiunii, astfel însușind bunurile date prin ce a cauzat părții vătămate Chirtoaca Tatiana un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 2870 de lei.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel avocatul Anton Antuan în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care pedeapsa stabilită inculpatului să fie suspendată condiționat sau să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În motivarea apelului declarat a invocat, că la aplicarea pedepsei instanța de judecată nu a ținut cont de prevederile art. 7, 75 Cod penal și de următoarele circumstanțe: inculpatul a recunoscut vina și se căiește sincer de cele comise; anterior a fost judecat, însă antecedentele penale sunt stinse; a colaborat activ cu organul de urmărire penală, contribuind la descoperirea infracțiunii; la locul de muncă se caracterizează pozitiv; potrivit confirmării arhimandritului mănăstirii Curchi, Stîrcea Jan s-a aflat pe teritoriul complexului monastic Curchi în perioada septembrie-decembrie 2013, manifestând ascultare și interes pentru învățătura și morala creștină.

Reieșind din cele menționate, apelantul consideră că inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă prea aspră.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2015, a fost admis apelul declarat de avocatul Anton Antuan, în numele inculpatului Stîrcea J., casată sentința parțial, și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, potrivit căreia inculpatul Stîrcea Jan Boris, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2), lit. e) și f) Cod penal la 3 ani și 6 luni închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită inculpatului, a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

Inculpatul a fost pus în libertate, imediat, din sala ședinței de judecată în apel.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În motivarea deciziei adoptate, instanța de apel a indicat că instanța de fond întemeiat a stabilit circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului Stîrcea Jan în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. e) și f) Cod penal.

Totodată instanța de apel a conchis că, instanța de fond nu a individualizat corect pedeapsa stabilită inculpatului în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal și 364/1, alin.(8) Cod de procedură penală, inculpatului fiindu-i aplicată o pedeapsă în alte limite decât cele prevăzute de lege, nemotivându-și soluția privind stabilirea pedepsei cu închisoare și incorect a reținut ca circumstanță agravantă - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată, însă antecedentele penale au fost stinse.

Astfel, instanța de apel a conchis, că pedeapsa aplicată inculpatului este greșit individualizată, motiv ce a determinat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, iar ținându-se cont de circumstanțele cauzei, de persoana inculpatului, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, instanța de apel a considerat rațională aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, fiind dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite prin sentință pentru un termen de probă.

La individualizarea pedepsei stabilite inculpatului, instanța de apel a ținut cont de faptul că acesta se caracterizează pozitiv, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii și se căiește de cele săvârșite, anterior a fost condamnat, însă antecedentele penale sunt stinse, a săvârșit infracțiunea ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin familial, partea vătămată nu are pretenții față de inculpat.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la data de 25 mai 2015, împotriva acesteia a declarat recurs ordinar procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, solicitînd casarea deciziei instanței de apel în partea admiterii apelului avocatului Anton Antuan, cu menținerea sentinței instanței de fond.

În motivarea recursului declarat, recurentul invocând temei de drept prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a indicat următoarele motive:

- instanța de apel neîntemeiat a concluzionat aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal față de inculpat.

Consideră procurorul că la individualizarea pedepsei inculpatului, instanța de apel nu a ținut cont de faptul, că inculpatul se află la evidența medicului narcolog cu diagnoza alcoolism, anterior a fost condamnat pentru infracțiuni similare, însă nu a făcut concluzii de a nu comite fapte ilegale, de gravitatea infracțiunii comise, care face parte din categoria celor grave, fiind comisă cu intenție și cu aplicarea violenței.

7. Judecând recursul ordinar pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit recursului declarat procurorul, invocă drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, avînd în vedere că hotărîrea instanței de apel conține erori de drept și anume: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Colegiul penal constată că recurentul nu contestă starea de fapt stabilită de instanța de apel și încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă aduce critici hotărîrii în ceea ce privește aplicarea față de inculpat a suspendării condiționate a executării pedepsei, solicitînd menținerea pedepsei stabilite prin hotărîrea primei instanțe, deoarece apelul a fost greșit admis.

Din considerentele menționate, Colegiul lărgit va supune verificării hotărîrea contestată în partea stabilirii pedepsei, ce ține de suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii stabilite inculpatului Stîrcea Jan în baza deciziei instanței de apel.

Colegiul menționează că în conformitate cu art. 7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvîrșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Reieșind din prevederile art. 61, 75 alin.(1) Cod penal, Colegiul lărgit atestă că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc

de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale și corectarea acestuia. Persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

Din materialele cauzei, rezultă că examinarea cauzei penale în privința inculpatului Stîrcea Jan a avut loc în baza probelor administrate în faza de urmărire penală potrivit prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, respectiv conform pct. (8) al normei menționate, inculpatul beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Colegiul menționează că sancțiunea art.187 alin.(2) lit. e) și f) Cod penal prevede pedeapsă cu închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale.

Conform prevederilor art.16 alin.(4) Cod penal, infracțiunea menționată se califică ca fiind gravă.

Astfel, reieșind din prevederile legale sus menționate și din analiza materialelor dosarului, Colegiul penal constată că prima instanță corect din punct de vedere legal a individualizat pedeapsa inculpatului Stîrcea J., iar instanța de apel a suspendat condiționat executarea pedepsei inculpatului în baza art. 90 Cod penal, fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei și fără a motiva necesitatea dispunerii neexecutării reale a acestei pedepse reieșind din următoarele.

Potrivit practicii judiciare stabilite, instanțele trebuie să asigure aplicarea măsurilor aspre de pedeapsă față de persoanele adulte care au săvârșit *infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave, în special în ipoteza pluralității de făptuitori, precum grupul criminal organizat și organizația criminală.*

Potrivit părții motivate a deciziei contestate, Colegiul lărgit atestă că instanța de apel, făcând referire la prevederile art. 7, 61, 75, și 90 Cod penal, a indicat că prima instanță greșit a individualizat pedeapsa inculpatului reținând în privința acestuia ca circumstanță agravantă: săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară.

Totodată în dispozitivul deciziei instanța de apel, deși aceasta indică că adoptă o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în latura stabilirii pedepsei, menține, de fapt, în privința inculpatului Stîrcea Jan aceeași pedeapsă stabilită de prima instanță în baza art. 187 alin.(2) lit. e) și f)

Cod penal și anume închisoare pe un termen de 3 ani 6 luni, însă dispune suspendarea executării acesteia în baza art. 90 Cod penal pe un termen de probă de 3 ani.

La caz, Colegiul penal consideră necesar a menționa că, legiuitorul a stabilit reguli pentru *individualizarea pedepsei* potrivit normelor capitolului VIII Cod penal și reguli privind *liberarea de pedeapsă* potrivit normelor capitolului IX Cod penal.

Totodată, Colegiul lărgit reiterează că potrivit art.90 alin.(1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai deocârm în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele competente, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv.

Astfel, Colegiul lărgit constată că instanța de apel a concluzionat greșit că pedeapsa stabilită inculpatului a fost individualizată greșit de prima instanță, totodată instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că executarea pedepsei în privința inculpatului Stîrcea Jan poate fi suspendată condiționat potrivit prevederilor art. 90 Cod penal, reținând în acest sens, că inculpatul se caracterizează pozitiv, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii și se căiește de cele săvârșite, anterior a fost condamnat, însă antecedentele penale sunt stinse, a săvârșit infracțiunea ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin familial, partea vătămată nu are pretenții față de inculpat.

Cu referire la circumstanțele reținute de instanța de apel și indicate mai sus, Colegiul penal menționează că, suspendând condiționat executarea pedepsei în privința inculpatului Stîrcea Jan, instanța de apel, de fapt, nu a ținut cont de persoana inculpatului și anume că acesta se află la evidența medicului narcolog cu diagnoza „*alcoolism cronic*” (f.d.68), anterior a fost condamnat (f. d. 95-96, 97-99) inclusiv a fost condamnat pentru infracțiuni similare (f. d.100-117).

Prin urmare, Colegiul penal relevă că inculpatul, conștientizând caracterul ilegal al acțiunilor, nu și-a manifestat comportamentul de a se abține de a mai săvârși fapte penale, totodată acționând prin intenție directă și cu amenințarea părții vătămate cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața persoanei, a comis o infracțiune care se califică ca fiind gravă, circumstanțe din care se impune concluzia că scopul pedepsei și corectarea inculpatului nu poate fi atins fără executarea acesteia în închisoare.

Colegiul lărgit de asemenea consideră, că instanța de apel nu putea reține în calitate de circumstanțe ce ar face posibilă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal faptul că inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii și că acesta s-a căit activ, deoarece dosarul a fost examinat în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale, acesta recunoscând învinuirile ce i-au fost aduse și beneficiind în acest sens de reducerea pedepsei potrivit prevederilor art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală.

Colegiul penal constată că instanța de apel, indicând în decizia sa circumstanța că inculpatul a săvârșit infracțiunea ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin familial, n-a motivat în niciun fel această circumstanță, neindicând care sunt acele împrejurări familiale grele.

Astfel, Colegiul penal conchide că instanța de apel nu și-a motivat soluția de individualizare a pedepsei stabilite inculpatului, nu a pătruns în esența problemei, nu a ținut cont de starea de fapt și de drept, și, respectiv, a ajuns eronat la concluzia că executarea pedepsei în privința inculpatului poate fi suspendată condiționat în baza art. 90 Cod penal.

Reieșind din cele sus menționate, instanța de recurs a ajuns la concluzia, că instanța de fond corect a individualizat pedeapsa inculpatului, ținând cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele atenuante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, astfel fiind respectate dispozițiile art. 61, 75, 76 Cod penal, cât și prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă pentru fapta comisă, sub formă de închisoare, care își va atinge scopul și va duce la restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât de către inculpat cât și de alte persoane, motiv pentru care instanța de recurs conchide asupra necesității casării deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței.

Astfel, instanța de recurs concluzionează că, instanța de apel greșit a admis apelul declarat și a pronunțat o nouă hotărâre, stabilindu-i inculpatului pedeapsa închisorii cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendând

condiționat executarea pedepsei față de inculpat, nemotivându-și soluția în acest sens, fapt prin care a comis erori de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală .

Avînd în vedere mențiunile sus indicate, reieșind din prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit concluzionează de a casa total decizia instanței de apel cu menținerea hotărîrii primei instanțe, deoarece apelul a fost greșit admis.

8. În conformitate cu art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Se admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2015 cu menținerea sentinței Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 22 decembrie 2014, în cauza penală în privința lui **Stîrcea Jan Boris**, prin care acesta a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. e), f) Cod penal la 3 (trei) ani 6 luni închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei lui Stîrcea Jan a-l calcula din data reținerii, cu includerea în acest termen a timpului aflării inculpatului în stare de arest de la 13 septembrie 2014 pînă la data de 17 aprilie 2015.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 ianuarie 2016.

Președinte	(semnătura)	Ursache Petru
Judecători	(semnătura)	Toma Nadejda
	(semnătura)	Nicolaev Ghenadie
	(semnătura)	Timofti Vladimir
	(semnătura)	Moraru Petru